

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הכהן כו'
ואנא ידענא דהא אבהן
לאירי ציה: (ב) ד"ה
הינא כו' ולא גמר חוקה
חוקה מיוס": (ג) ד"ה
ולקחו כו' וכתב' ולקחו
אותם שנבחרו באסיפה
זו ואסא: (ד) תוב' ד"ה
עד כו' מעבד ליה צמים.
נ"ב ע' ביצמות דף עב
דיבור זה להדיא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה איש להכשיר
וכו' ה"א כהן דלעיל וכו'
ז"ל ה"א אכהן קאי דלעיל.
וכו': **ב**] תוה' ד"ה הכל
כשרין לקדש וכו' יש לפרש
ונתן עליו. כ"צ עשר"ח ח"צ
ס' קנ"ד:

מוסף רש"י

שלא יסיה דעתו.
משמירתה (לעיל חב.).
הכל כשרין לקדש. מי
חטאת לתת אפר על המים
(שבת קלז). לערב מים
חיים באפר חטאת (ערכין
ג). כל הטהורים כשרים
לקדש מי חטאת אפילו
אשה, אבל ערל וטמא לא
רבי (יבמות עב.).

תום' ישנים

שְׁלֵחַ יִשְׁחָם אַחֲרֵת עֵמֶה.
וְהִיטֵה עֵתָה מִמֶּנּוּ מִשְׁכָּל
מִשְׁכָּלָהּ, לֹא לְאַחֲרֵי (מִשְׁכָּל
אִירָא) וְנִמְדָּה לָא מִסְכָּלָהּ
סִינָא. כִּינָּה בְּרִיחַ בְּיִשְׁכָּן.
קִינָּה זֶכֶד אֶשְׁרֵךְ נִבְרָא.
עֲבֻדְזוּתָהּ בְּגִדֵּי כֹסֶטֶה.
וְנָתַן לָהּ וְנָתַתָּה. וְנִימֵךְ
וְנִימֵךְ וְנִמֵּךְ וְכֵן לֹא יִדְמֵךְ
שֶׁל הַמִּדְוָה כֹּסֶט לְנֶאֱמָר
נִמְכָּרָה. כִּינָּה רִחְמָנָא
[תְּרִיחָן] כִּינָּה דִּמְכָּרָה
שְׁקָלָה תְּרִי וְיִרְדֵּי חֵד. לֹא
כִּינָּתִיב מִשְׁכָּלָהּ בְּנֶאֱמָר
יִחַד כֹּסֶט מִשְׁכָּלָהּ דִּמְכָּרָה
וְנִימֵךְ דִּשְׁקִיל מִדִּיחָה דִּחֵד
מִשְׁקֵלָהּ מִדִּיחָה מִדִּיחָה
אֲחִינָּה, וְנִימֵךְ מִדִּיחָה כִּינָּה
מִשְׁכָּלָהּ לְנֶאֱמָר כִּינָּה הִיא
לִדְרֹס עֲדִימָה, אֲלֵל
הַשָּׁמַיִם [דִּמְכָּרָה] נִקְלָהּ מִן
וְנִמְכָּרָה [דִּמְכָּרָה] נִקְלָהּ
לְנֶאֱמָר עֲדִימָה דִּרְדֹּס עֲדִימָה
מִשְׁכָּלָהּ אֲחִינָּה לִדְרֹס מִשְׁכָּלָהּ

דאפיק חמור צהדה. דלמנא קמא שרי דליכא שמא יאמרו לרבי אסור דהא אותה כתיב: **ולקח אלעזר הכהן.** בקבלת דמה: **לשמואל.** דדייק לפניו לומר שהור כשר לשחיטה אינטריך למיכתב בקבלת דמה אלעזר לאהדורה לאלעזר דאי כתב ולקח מדמה (והוא בצלצצעו) הוה משמע דלשוטט קאי: **לרב.** גמי דלמר שחיטה בצלעור האל הא הוה ליה למיכתב בקבלת אלעזר וכי כתיב הוי מיעוט אחר מיעוט לצלעור ולא אחר ואין מיעוט אחר מיעוט כו': **ולקח הכהן עץ ארו לשמואל.** דלמר קבלה והואה צלעזר הואי כתיב צה כהן לאכשורי השלכת עץ ארו צכהן הדיוט הוי הא משמע מוילא מיד משמע וכן כל הוי דלמרייך. ולרב דמשכר קבלה צכהן הדיוט הוי הא משמע ממילא ואינו מוילא מכלל מקרא שלפניו ואינטריך למיכתב ציה כהן דאי כתב ולקח עץ ארו ולא כתיב כהן הוה אמינא ולקח כל מי שירצה ולא הוה מוקמין ליה אכהן דקבלה סלקא דעתך אמינא הואיל ולא גופה כו': **הכסן צביהנו.** הא כהן קרא יתירה הוה דלא הוה ליה למיכתב אלא וכסס צגדיו וגו' ואנא ידענא (א) דאהא דאירי ציה קאי אלא למסמך כהן צגדיו כלומר צגצגדי כהונה נעשית ולא צגדיו חול: **וטמא הכסן עד הערב.** ללמד על פרה הנעשית לדורות שזריכה צגדי כהונה: **הניחא למאן דאמר.** לעיל לדורות צכהן הדיוט ולא גמר חוקה (ב) מיום הכפורים אינטריך למיכתב כהן הכא ללמד על של דורות שחטשה צגצגדי כהונה: **איש להכשיר הור.** משום דלעיל מיניה איירי צכהן כתיב הכא **איש להכשיר את הור דאי כתב ואסף את אפר הפרה הוה אמינא א** כהן דלעיל מיניה איירי צכהן כתב הכא **איש להכשיר את האשה.** דאי למעוטי טמא פשיטא דחטאת קרייה רחמנא: **לקדש.** לתת מים על האפר בכלי חרס (ג) **ולקחו לעמא.** צתר ואסף איש טהור כתיב וזו היא עבודה שאחר אסיפה וכתיב ולקחו (ד) אותה הנאמרים צאסיפה זר ואש ולא חרש שוטא וקטן: **אי"ב.** הואיל דלעיל קאי ינמא ולקח דלא גבי אסיפה צלשן יחיד כתביה: **אשה מנא ליה.** וכן אנדרוגינוס משום ספק אשה: **ורצנו.** אמרי לך לעולם אלעליל קאי והא דלא כתיב ולקח לשון יחיד דאי כתיב ולקח ונתן הוי אמינא עד דשקיל חד האפר והוא עצמו יתנהו על המים כתיב ולקחו דאפילו שקלי תרי: **ולקח אוז.** דכתיב צהזאת מימיה והיא עבודה שאחר הקידוש: **לרצנו.** דלמרי הקידוש נעשה צהזאת של אסיפה וצאסיפה כתיב איש טהור להדיין זר ואשה על כרחא שט טהור דהכא לאו לאכשורי זר ואשה ולמיספל קטן ולהוי משמע ממילא דאס כן לשמוק קרא מיניה ונכתוב ולקח אוזו וטצל צמים והוא ואנא ידענא דצההוא דלעיל מינה קאי וכי כתבינא למדרש איש ולא אשה על כרחך משמע זה מוילא מיד משמע: **טהור להכשיר קטן.** דפסליה צקידוש: **ולרצי יהודה.** דלמר אשה פסולה צקידוש וקטן כשר אחא הא למימרא איפכא איש ולא קטן טהור להכשיר אשה דע"כ ליכא למימר דמשמע ממילא דאס כן לישמוק מיניה: כיון

שעשה הלקיחה לנאדם אחר, ואיך הוא חביב ונחמד ולקח הוא אמינה דמיונה
 עתה וזוהי. במסכת פרה (פ"ב מ"ז) מן אשה מסייעתו וזוהי ואוחזת לו במים וטובל וזוהי, פי' שלא
 אחזה אלא במים דוקא אבל אם אחזה בידו הוזאתו פסולה.

טהור, להכשיר את האשה. מה שהכשיר בקידוש והוא הקטן פסלו בהזאה, ומה שפסל בקידוש ה

טָרַף בַּקֶּלְפִי פֶרֶק רְבִיעִי יוֹמָא

לָרֵב הוּי מִיעוּט אַחַר מִיעוּט וְאֵין מִיעוּט אַחַר מִיעוּט אִלָּא
לְרֵבּוּת. עַל כֵּךְ כָּל צִיל לְרֵבּוּת כֵּן הַדִּיּוּט שִׁיחָא כִּשְׁר בְּקִבְלָהּ
וְהוּא אֵבֶל בְּהוֹנָה וְשִׁמְעָה דְּיוּקָא אֲלַעֲזֹר דִּהּא לְכוּלָּהּ לִישְׁנֵי אֲמִינִין
לְעִיל אֹתָהּ לְאֲלַעֲזֹר וְהָא דְאִמֵּר ר' זִירָא אִמֵּר רַב לְעִיל שְׁחִיטָה
פֶּרֶה זֹכֵר פְּסוּלָה דְּמַשְׁמַע הָא בִּכְהֵן
כְּשִׁירָה וְאִפִּי בִּכְהֵן הַדִּיּוּט יֵשׁ לֹמֵר
לְדִלּוּת וְאִמֵּר וְקִבְּרָא לֵיהּ כְּהוֹמָר
לִישְׁנָא דְאֹתָהּ לְאֲלַעֲזֹר הִכְהֵן הָא
לְדִלּוּת בִּכְהֵן הַדִּיּוּט:

הכל בשרין לקדש. פירש רש"י
המים על האפר וזמנסכת
פרה בזמנה דוכתי משמע שהיו נותנין
האפר על המים והא דכתיב ולקחו
לטמא מעפר שריפת החטאת ונתן
עליו מים חיים אל כלי דמשמע מים
על האפר ב' יין לפרש ונתן עליו
בשצילו יתן מים חיים אל כלי ולדרכה
משמע שהמים נוגעים בכלי והאפר
נותן עליהם מלמעלה:

למאן דאמר לדורות
למאן דאמר לדורות
גדול בעיני בניהונו
דאטיא בקל וחומר
וּאִסַּף אִישׁ מֵהוֹר
בְּאִישׁ לְהַכְשִׁיר אֶת
תְּהֵא הָאִשָּׁה וְהִנִּיחַ מִי
יֵצְאוּ חֲרֵשׁ שׁוֹמֵה
תְּהֵא לְהִנִּיחַ תֵּנָן הָתָם
חוּץ מִחֲרֵשׁ שׁוֹמֵה
בְּמִטָּה וּפּוֹסֵל בְּאִשָּׁה

מאי ולקחו אשמה דאפילו קמן
דפסלי דף התם הכא כשר.
והא דמכשיר טפי בטקן במחש
ושוטט יס לומר משום דלמי כלל
דעת: **ונתן** ושא נהנה. אש
דכל המורה כולה בלשון זכר
נאמרה ואפילו הכי לא ממעטינן אשה
אלא היכא דמכזיז איש בזהדיק יס
ולמר דשאני הכא מדשני קרא
בדיבוריה דמכזיז ולקחו לשון רבים
והדר מכזיז ומנן להכי דרשני ולא
ונתנה [וע"ע חס' בימות עב: ד"ה ומנן:]

עַד דְּשָׁקִיל חֵד וַיְהִיב חֵד. פִּי הָהוּא
גופיה דְּשָׁקִיל לִיה מַעֲרַב לִיה
בְּמִים (ו'): הִכָּל בְּשִׁירִין אֲהוּת
חוּץ מִטּוֹמָטוֹס וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס כּו'.
מִימֵה לֵּךְ דִּהְנִי תִרִי מַשְׁנִיּוֹת דִּהְלָל
כְּשִׁירִין לְקַדֵּשׁ וְלֵהוֹת מִימֵתָן בְּמַסְתָּה
פִּרְה (פ"ה מ"ד וּפְצִי"ב מִי) מ"ס
דְּבִקְדוֹשׁ לֹא קִתְּנִי טוֹמָטוֹס כְּהִדִּי
אֲשֶׁה וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס כְּדִקְתִּי גְצִי הָוֵה
וְיֵלֵךְ דְּת"ק דְּרִבִּי יְהוּדָה נִמִּי פִּסְלִי לִיה
לְטוֹמָטוֹס לְקַדֵּשׁ מִפְּנֵי שְׁהוּא סִפֵּק
עַרְל כְּדִלְמָה כִּפִּי הָעַרְל (יְבִיטוֹת ע"ב):
טוֹמָטוֹס שְׁקִידֵשׁ קִידוּשׁ פִּסּוֹל מִפְּנֵי
שְׁהוּא סִפֵּק עַרְל וְעַרְל שְׁקִידֵשׁ קִידוּשׁ
פִּסּוֹל אֲנְדְּרוֹגִינוֹס שְׁקִידֵשׁ קִידוּשׁ כִּשְׁר
מִפְּנֵי שְׁהוּא סִפֵּק אֲשֶׁה רִבִּי יְהוּדָה
פּוֹסֵל כֹּאֲשֶׁה וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס וְת"ק דְּרִבִּי
יְהוּדָה דִּמְתַּנִּיתִין הֵינֵנו ת"ק דְּרִבִּי
יְהוּדָה דְּרִבִּיתָא דִּפְרִק הָעַרְל (גס)
זֶה שֶׁסֶּה דְּקִפְרָא לִיה כִּרִּי עֲבִיל
דִּמְרִבִּי לְעַרְל כִּי טוֹמָא וְהֵא דִּלְא קִתְּנִי

מ"ק חזק מטומטום י"ט לומר אין למדין מן הכללות אפילו במקום
שלאמר בהן חזק ותנא חזק מחרש שוטה וקטן ושיירי ערל וטמא
וטומטום והא דלא פריך ממתינין למאן דלמי ערל שהוא הזאתו
כשירה ופריך מברייטא ד"ז משום דברייטא קמינא דהדיא דלואתמו
פסולה להכי ניחא ליה למיפך מינה:

אִשָּׁה ממעדתו. צפרק צתרא דמסכת פרה (ז) צתוספתא

מפרש כיצד מסעדתו אוחזת לו המים אפילו בשעת הזאה ולא מנעיה בשעת טבילת האוזן דהואה חשיב טפי רבותא מטבילת האוזן משום דקרא דמכשרי' מיינה קטן בטבילה כתב דכתיב וטבל במים איש טהור ודרשינן מיינה טהור להכשיר הקטן וילפינן הוואה מטבילה דליתקשו להדדי כדליתא בסוף פרק ז' דמגילה (דף כ.) ובמתניתין דפרק בתרא קול ור"י מסימפוני"ט גימגס בזה דבתוספתא משמע דהואה הוי רבותא

חיים אל כלי, "אתקשר נתינת מים חיים אל כלי לעפר שריפה, מה עפר שריפה הכל כשרין באספין קדושין. כך, יי' יהודה עמר חן אמן, הן היה נר לכתוב ולקח לשמאן דאשבעין חן אשמן אל אהרן אל לי לקדש, מה צמא כתוב ולקח חן, ללמד דאפילו קטן דפסול באספין כשר בקידוש. ולקדש לרבנן דמכשרי אשה בקידוש, מפלי בה כבהזאת אל האשה. טהור להכשירי הקטן דפסלי וקדש יסיר כבהזאת. ואקשינן איני והתנן בפרק האחרון בסופו, הכל כשרין להזות חרץ מטמאטו ו

עין משפט
נר מצוה

בג א מ״ פ״א מהלכות
פירה הלכה יב:
בד ב מ״ שס פ״ד הלכה
יז:
בה ג מ״ שס פ״ו הלכה
יח:
בו ד מ״ שס פ״ז הלכה
יט:
בז ה מ״ שס הלכה כ:

מורה אור השלם

1. וַתֵּתֶנָּה אֹתָהּ אֶל
 אֱלֹהֵי הַבְּחֵן וַהֲרִיץ־
 אֶתָּה אֶל מִדְּוָי לְמִקְדָּה
 וַשִּׁחַת אֹתָהּ לִפְנֵי:
 מִכְבְּדֵי י ג
 2. וְלָקַח אֱלֹהֵי הַבְּחֵן
 מִדְּמָה בִּצְבָצְבוֹ וְהָזִיל אֶת
 נֶכֶח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד
 מִדְּמָה שֶׁבַע עֲמֻמִּים:
 מִכְבְּדֵי י ד
 3. וְלָקַח שֵׁן עַל אֶרֶץ
 אוֹזָב וְהִשִּׁי תוֹן אֲרָז
 וְהִשְׁלִיךְ אֶת תוֹן שֹׁרֶפֶת
 הַפָּרָה:
 מִכְבְּדֵי י ה
 4. וְכִסֵּה בְּגָדֵי הַבְּחֵן
 וְרָחַץ בְּשׂוּרֵי בְּמִים וְאֹחַר
 כִּיבֹא אֶל הַמִּתְחַן וְשָׁמָּה
 הַבְּחֵן עַד הָעֶרֶב:
 מִכְבְּדֵי י ו
 5. וְאָסַף אֶת שְׂדוּרֵי אֶת
 אֶפֶר הַפָּרָה וְהִצִּית מִחוּץ
 לַמִּתְחָן בְּקֻקְלֹת מִחוּץ
 וְהִתְחַל לַעֲדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְמַעֲמֹרֶת לְמִי נָדָה
 זָמַנָּה הִוא:

במדבר יט ז
6. וְלָקְחוּ לְטָמֵא מִפֶּ֫עַר
שְׂרֵפֶת הַחֹטָאֹת וְנָתַן
עָלָיו מִיַּם חַיִּים אֶל כָּל־
במדבר יט יז
7. וְלָקַח אֹזֶב וְטָבַל
בְּמִים אִישׁ טְהוֹר וְהָיָה
עַל הָאָדָם וְעַל כָּל
הַבְּלִיַּם וְעַל הַנֶּפֶשׁוֹת
אֲשֶׁר הֵיוּ שָׁם וְעַל הַדָּגַע
בַּעֲצָם אוֹ בַחֲלָל אוֹ בַמֶּת
אוֹ בַקֶּבֶר: במדבר יט יח

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ונתן וכו' אלא
היבא דכתיב איש בהדיא.
עיין סוכה דף כח ע"ב
תוס' ד"ה השוא:

רבינו חננאל

ושטח אותה לפניו, לר
בדתייה
לשמואל
בדתייה. ולקח אהרן
התן מדמה, ללמד שהזוה
באשורו. וזכי דאמר כי
השטחיה למי זאביו, הו
מיעוט אחר מיעוט, והיא
שחיטה באשורו ולא בדר
הזוהא באשורו ולא בדר
מיעוט אחר מיעוט לרבות
הכל (דירוש' פ' יב'
בבביתא בלמי (מיס') [מן]
[וב]לא טומאה. בבביתא
בטכסין מהתנה בבביתא
שהו אותה לרבות לצבור.
האמר שם טהור את אפר
דקח וטחית להכשיר את
לכומר, כל איש ואפי' יר.
טהור להכשיר את אפר
הזניח, מי שיש בו דעה
הזניח, לפסל חרש שטוה
וקטן. וכל הבהר במס' פס
פרק ה' הכל בשרים קדש
חור טהור שטוה וקטן. ר'
האמר במשיר בקטן קוסמל
יבדש באגרוניו. וזכי
טעמא דרבנן דכתיב ולקח
לטהר מעפר שריפת
והטח וטח וטח עליו מי